

Guía Docente			
Datos Identificativos			2022/23
Asignatura (*)	Fundamentos de intervención logopédica	Código	652G04005
Titulación	Grao en Logopedia		
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación		
Coordinación	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es
Profesorado	García Real, Teresa Juana Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es paula.rios.dedeus@udc.es
Web			
Descripción xeral	A materia de Fundamentos da intervención logopédica sitúase no 1º cuatrimestre do 1º Curso do Grao en Logopedia; polo tanto, trátase dunha materia que permite introducirse nos coñecementos necesarios para o estudo no campo da logopedia. A logopedia é unha disciplina de carácter multidisciplinar que comparte o seu estudo sobre a comunicación humana con outras disciplinas relacionadas coa medicina (neuroloxía, psiquiatría, neurología, fisioloxía...), así como coa lingüística, a pedagoxía, a psicoloxía...		

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descripción dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A13	Coñecer os principios xenerais de la intervención logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamiento.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A24	Coñecer o concepto de Logopedia, obxecto e método; A profesión de logopeda; A Historia da Logopedia; A deontoloxía e a lexislación relevante para o exercicio profesional.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B17	Saber expresarse en público.
B19	Ter compromiso ético.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñece e diferencia os conceptos fundamentais relativos aos trastornos da comunicación, da linguaxe, da fala, da voz e a audición e as funcións orais non verbais.		A6	B7 B9
Explica os conceptos e principios xerais da intervención logopédica, identificando e diferenciando segundo as súas competencias, así como as funcións de prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamiento.		A13 A14 A24	B16 B17

Identifica e diferencia as características da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial...	A13 A16 A32	B7 B9 B16	C8
Comprende e analiza a profesión de logopeda, o seu obxecto e método, atendendo ás súa evolución histórica, características e á deontoloxía e lexislación actual para o exercicio profesional.	A14 A24 A32	B7 B9 B19	
Demostra o manexo de instrumentos de recollida de información pertinentes para estudar a realidade que envolve á profesión do/da Logopeda.	A32	B16 B19	C8
Pon en práctica os coñecementos adquiridos acerca da profesión de Logopeda e a súa labor nas diversas institucións educativas, sanitarias e sociais.	A25 A32	B16 B17 B19	C1 C8
Pon en valor a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B19	C8

Contidos

Temas	Subtemas
1. Introducción á intervención logopédica	1.1. Introducción á logopedia. Intervención 1.2. A profesión do/a logopeda. Perfil e competencias 1.3. A actuación do/a logopeda e a lexislación básica 1.4. O traballo en equipo no ámbito da logopedia
2. Funcións da intervención logopédica	2.1. Destinatarios da intervención logopédica 2.2. Áreas de intervención en logopedia 2.3. Estructura do proceso da intervención logopédica 2.4. Protocolos de intervención logopédica
3. Ámbitos e contextos da intervención logopédica	3.1. Tipoloxías de intervención logopédica 3.2. Modelos, teorías e correntes de intervención 3.3. Programas, tratamentos e técnicas de intervención logopédica con evidencia científica 3.4. Elaboración de informes logopédicos de intervención
4. Principais patoloxías en Logopedia	4.1 Alteracións da voz 4.2. Alteración da audición 4.3. Alteracións da fala 4.4. Alteracións da linguaxe

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A13 A14 A16 A24 A25	21	0	21
Análise de fontes documentais	A6 A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 C1 C8	6	30	36
Estudo de casos	A13 A14 A16 A32 B7 B9 B16 B19 C1 C8	4	25	29
Presentación oral	A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 B19 C1 C8	9	2	11

Portafolios do alumno	A6 A13 A14 A16 A24 A25 A32 B7 B9 B16 B19	3	15	18
Proba obxectiva	A6 A13 A14 A16 A24	2	28	30
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral do profesor na que se traballarán os contidos que componen o marco teórico, complementada co uso de presentacións e soportes audiovisuais, así como a introdución de preguntas dirixidas ao alumnado en forma de actividades de aula, a fin de que a aprendizaxe ten un carácter máis dinámico e permite a participación dos alumnos. A estrutura das sesións maxistrais rexerase pola orde establecida nos contidos de aprendizaxe, teoricamente introducindo cada un dos temas e subtópicos; ofreceranse bibliografía e documentación adicional aos estudiantes para afondar na materia; e o traballo teórico complementarase en cada sesión con actividades prácticas.
Análise de fontes documentais	Actividades destinadas a que os estudiantes realicen a lectura crítica e a análise das distintas fontes documentais de calidade relevantes.
Estudo de casos	Presentaranse casos para introducir ao alumnado no manexo de datos clínicos, térmos específicos e metodoloxía de intervención logopédica.
Presentación oral	Exposición verbal de todas as actividades realizadas na materia, a través das cales o alumnado e a docente interactúan plantexando cuestiós, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Portafolios do alumno	Inclúe todas as actividades realizadas polo alumnado.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliação de coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, etc. Pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou asociación. Tamén se pode construir cun só tipo de algunha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentación oral	Ofrécese atención ao alumnado en tutorías individuais e / ou en grupo tanto para o desenvolvemento e a corrección do traballo na aula (análise de fontes documentais, lecturas, casos prácticos) como para a resolución de dúbidas, co fin de rastrexar a evolución da aprendizaxe e un rexistro do seu traballo persoal.
Portafolios do alumno	Os alumnos asistirán á programación de tutorías establecida pola docente. Recoméndase solicitar previamente, por correo electrónico, unha cita para mellor organización.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A6 A13 A14 A16 A24	Presentaranse varias alternativas de respuesta donde solo unha delas será correcta.	40

Presentación oral	A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 B19 C1 C8	A presentación de cada actividade será avaliada pola docente (heteroavaliación), polo grupo aula (coavalíação) e polo propio equipo de traballo (autoavaliación), atendendo aos criterios que se establezan conciuntamente. Entre elos: orde na exposición; claridade e corrección lingüística; capacidade de síntese das ideas fundamentais; coherencia no discurso, linguaxe non verbal e utilización do espazo; creatividade (presentación suxerente, motivadora, dinamizadora da participación das/os compañeiras/os...); e oo uso dos recursos. A valoración do traballo presentado tenrá carácter grupal. Será por iso que cada equipo establez unhas normas de autorregulación mínimas que faciliten a dinámica de traballo.	30
Portfolios do alumno	A6 A13 A14 A16 A24 A25 A32 B7 B9 B16 B19	Se valorará: - A adecuación metodolóxica das propostas de traballo.- A adecuación e dominio do contido.- O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das actividades.- A utilización de fontes documentais complementarias e actuais.	30

Observacións avaliación

Para superar a materia é preciso ter aprobado todos os traballos realizados na clase.

O alumnado non asistente, deberá contactar conmigo para establecer a metodoloxía de avaliación da materia.

Terase en conta, na presentación dos traballos, o formato, a redacción, as faltas gramaticais e as ortográficas.

A copia e plaxio de traballos será causa de suspenso.

Tema 4: se fará a avaliación específicamente por proba test á terminar a docencia do tema (plataforma Moodle). Proba con resposta múltiple e cada pregunta teñe 4 respuestas posibles e os erros restarán 0.20 puntos.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Castellanos López, M.A., Pérez Moreno, E. y Simón López, T. (2018). Métodos de investigación en logopedia. Madrid: Síntesis- Gallardo, J.R. y Gallego Ortega, J.L. (2003). Manual de logopedia escolar: un enfoque práctico (4ª ed.). Málaga: Aljibe- Gallego Ortega, J.L. (1999). Calidad en la intervención logopédica: Estudio de caso. Málaga: Aljibe- Gutiérrez Zuloaga, I. (1997). Introducción a la historia de la logopedia. Madrid: Narcea- Lou Royo, M.A. y Jiménez Correa, A. (1999). Logopedia: Ámbitos de intervención . Málaga: Aljibe- Nolla Casals, A. (2015). La logopedia. Barcelona: Editorial UOC- Peña-Casanova, J. (2014). Manual de logopedia (4ª ed.). Barcelona: Elsevier Masson- Perelló, J. (2002). Diccionario de Logopedia, Foniatria y Audiología (2ª ed.). Barcelona: Ediciones Lebón- American Psychological Association (2010). Manual of the American Psychological Association (6ª ed.). Washington: American Psychological Association
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías